

TURVAPAIKKA-
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Jälleenvuokraus ja asumisen ohjaus
maahanmuuttajan tukena

Kotoisa hanke, Jyväskylän kaupunki

Helena Ilomäki

helena.ilomaki@jkl.fi

JYVÄSKYLÄ

Kotoisa- kolmannen maan kansalaisten osallisuuden ja asuttamisen kehittämishanke

(AMIF turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto)

- 27.3.2018- 31.12.2019 ajalla
- Hankkeen osa-alueet;
- Jälleen vuokrasopimuksen ja palvelulupauksen mallintaminen ja kehittäminen kotoutumispalveluihin. Palvelulupauksesta syntyy paikallinen tukipalvelu asumiseen liittyen.
- Kouluttaa vähintään viisi kolmannen maan kansalaista kokemusasiantuntijaksi.
- Sosiaalisen kuntoutuksen menetelmien kehittäminen kotoutumiseen.

palveluiden asiakasraadin perustaminen

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

JYVÄSKYLÄ

Asumisen prosessien selkeyttäminen, asumisen ohjeet ja jälleenvuokraussopimus sekä palvelulupaus

- Tapaaminen eri vuokranantajien kanssa (JVA, JNP, OVV, M2 asunnot, Suomen vuokranantajat, Realia, Avara, Lumo) ja toimintatapojen selvittely.
- Toimintatavat vastaanottokeskuksen kanssa selkeytetty, ei päällekkäistä työtä, asunto ei jää ”käsiin” (Kuntapaikan saaneet turvapaikanhakijat).
- Kiintiöpakolaisille asunnot hankitaan ennen maahantuloa.
- Asumisen ohjauksen tuotteistaminen (tsek-lista).
- Asumisen ohjausmateriaalin kokoaminen.
- Jälleenvuokraussopimus (Oulun malli taustalla)
- Lakimiehellä tarkistus
- Palvelulupaus ja asiakkaan vastuu

Mitä jälleenvuokraus ja palvelulupaus tarkoittaa

Kotoutumispalvelut vuokraa asunnon puoleksi vuodeksi vuokranantajalta ja jälleenvuokraa sen kotoutumispalvelujen asiakkaalle. Puolen vuoden tuen, seurannan ja arvioinnin jälkeen vuokrasopimus muutetaan asiakkaan nimiin.

Jos asumiseen liittyy ongelmia tai asiakas ei pärjää asumisasioissa jatketaan vuokranantajan kanssa jälleenvuokraussopimusta vielä puolella vuodella.

Palvelulupaus tehdään jälleenvuokraussopimuksen yhteydessä asiakkaalle, se velvoittaa myös asiakasta huolehtimaan ja ottamaan vastuuta asumiseen liittyvistä asioista.

Jälleenvuokraussopimuksia on Kotoutumispalveluissa tällä hetkellä voimassa 35 kpl.

Kotoutumispalvelujen palvelulupaus jälleenvuokraus- sopimukseen liittyen

- Kotoutumispalvelujen palvelulupaus auttaa maahanmuuttajia kotoutumisessa
- Kaikille asukkaille tehdään palvelusuunnitelma, jossa määritellään yhdessä asiakkaan kanssa tarpeenmukainen asumisen ohjaus.
- Sitoudun vastaanottamaan arjen- ja asumisen ohjausta Jyväskylän kaupungilta kotoutumispalveluista ja vuokranantajan taholta.
- Saan käyttööni omankieliset ohjeet, joka auttaa minua asumisen asioissa ja sitoudun tarkistamaan asumisen ohjauksen asiat saamastani ohjeistuksesta.
- Asukas sitoutuu noudattamaan allekirjoituksellaan seuraavia asumisen asioita, jotka on myös asumisen ohjauksessa kerrottu hänelle:
- Seuraan rahan käyttöäni ja maksan ensin tärkeimmät asumiseen liittyvät menot (vuokra, sähkö, vakuutus).
- Noudatan vuokrasopimuksessa sovittuja ehtoja.
- Huolehdin vuokranmaksusta eräpäivään mennessä.
- Tarkkailen veden ja sähkön kulutusta.
- Maksan vesi-, sähkömaksut, sekä kotivakuutuksen eräpäivään mennessä.
- Huolehdin asunnon kunnosta ja ilmoitan rikkoontuneista tavaroista vuokranantajalle.
- Olen velvollinen korjauttamaan tai maksamaan rikkomani tavarat.
- Teen muuttosiivouksen enkä jätä asuntoon tai varastoon irtainta tavaraa.
- Suostun huoneiston kunnan tarkistukseen ennen muuttoa ja muuton jälkeen.

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

JYVÄSKYLÄ

Tuen antaminen asumiseen

- Asumisen ohjausmateriaali asiakkaalle omalla kielellä ja myös kuvina lukutaidottomille, kokemusasiantuntija arvioinut materiaalin.
- Asumisen ohjaukseen tsek- lista, tulee kaikki asiat kerrottua (ohjauksen laatu).
- Materiaalin jakaminen vuokranantajille ja kuntiin (Äänekoski, Laukaa, Jämsä).
- Asumisen infot (Jyväskylä, Äänekoski ja Jämsä), kokemusasiantuntijat mukana.
- Talouden ABC- koulutus uusille kiintiöpakolaisille (neljälle kieliryhmälle kaksi koulutusta)

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

JYVÄSKYLÄ

Kokemuksia jälleenvuokrauksesta ja asumisen ohjeiden käytöstä Kotoutumispalveluissa

- Asumisen ohjeet kieliryhmittäin yhden napin takana helposti saatavilla.
- Ohjausmateriaali on tarpeellinen, yksissä kansissa.
- Ohjaajat jakaneet asumisen ohjeita myös vanhoille asiakkaille. (vahinkoja sattuu paljon).
- Keventää sosiaaliohjaajan työtä.
- Yhteistyö vuokranantajien kanssa sujuvaa.
- Psyhyke vaikuttaa kuinka paljon pystyy vastaanottamaan kerralla infoa.
- Kulttuurierot.
- Vakuutusyhtiöt kiristäneet linjaa (ohjaus tarpeellista, asumis- ja yhteiskuntainfot pakollisiksi?).
- Asiakkaat tyytyväisiä ohjeista omalla kielellä.
- Ammattitaitoinen henkilöstö ohjaamassa.

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

JYVÄSKYLÄ

Uutena toimintana: Asumiskummit asumisen tukena

- Helsingissä tutustuminen asumiskummi toimintaan 2/2019
- Toiminnan tavoite on ennaltaehkäisyssä ja varhaisessa puuttumisessa ennen asumisongelmien eskaloitumista.
- Asumiskummin toiminta perustuu vertaisuuteen, kotoutumispalvelujen asiakas on usein kielitaidoton eikä ymmärrä kulttuuria.
- Tavoitteena tukea asiakasta erilaisissa asukkaan oikeuksissa ja velvollisuuksissa liittyen asumisen palvelulupaukseen.
- Asumiskummi koulutus toteutettiin pilottina kotoutumispalveluissa 9/2019, 4 kantasuomalaista osallistui. Koulutus toteutettiin yhteistyönä vapaaehtoistoiminta Vaparin, JVA:n, Kotoutumispalvelujen, aikuissosiaalityön sekä Kotoisa- hankkeen kanssa. Asumiskummit kirjoittivat vaitiolositoumuksen ja heille on laadittu tehtäväkuva ja asumisen ohjeet on työkaluna.

Asiakkaalta myös suostumus asumiskummin vastaanottamiseen.

Tavoitteena koulutukset 1-2 x vuodessa ja yhteistyö toisen vuokranantajan kanssa.

Asumiskummin tehtävät liittyen palvelulupaukseen

- Asumiskummi puuttuu ensisijaisesti niihin asioihin, jotka hänelle on kerrottu kotoutumispalveluista tai JVA:lta.
- Asiakkaan omaa tilaa tulee kunnioittaa, olet vieras hänen kodissaan.
- Asumiskummi ohjaa asukasta kodinhoidossa ja jätehuollossa.
- Asumiskummi katsoo, että asukas on noudattanut vuokrasopimuksessa asetettuja ehtoja mm. huolehtinut asunnon kunnosta.
- Hän ohjaa asiakasta esim. liesituulettimen – ja jääkaapin pesun osalta, kertoo miten voi säästää rahaa veden – ja sähkön kulutuksessa ja muistuttaa tarvittaessa vuokranmaksusta.
- Asumiskummi ohjaa ajoissa asiakkaan ottamaan yhteyttä kotoutumispalveluihin tai terveydenhuollon yksikköön.
- Asumiskummi huolehtii omasta jaksamisesta ja asettaa rajat asiakastyöhön

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

European unionin tuella

JYVÄSKYLÄ

Ohje asumiskummi toiminnasta

Toiminto	Tekijä
Asumiskummit antavat yhteystietonsa ja kertovat millä alueella työskentelevät kotoutumispalveluihin asumissihteerille ja JVA:lle Asumiskummit saavat yhteyshenkilön yhteystiedot	Asumiskummit, Helena Anu, Kotopa
Ongelma havaittu asumiseen liittyvässä asiassa	Sosiaaliohjaaja, sosiaalityöntekijä palvelusihteeriksi tai JVA
Sovitaan asiakkaan kanssa asumiskummi toiminnan aloittamisesta ja <u>tehdään sopimus tietojen luovuttamisesta ja asumiskummi toiminnan alkamisesta</u>	Sosiaaliohjaaja, palvelusihteeriksi, JVA
Otetaan yhteyttä asumiskummiin ja kerrotaan tilanne missä apua tarvitsee ja osoitetiedot (<u>vaihtolositoumus – ja asumiskummitoiminnan sopimus tehty jo koulutuksessa</u>)	Palvelusihteeriksi, JVA
Asumiskummi ottaa yhteyttä asumissihteeriksi ja JVA:lle siitä miten asumista on tuettu ja tarvitseeko asiakas enää tukea, tai jos jotain ongelmaa ilmenee	Asumiskummi
Raportointi toiminnasta Kotoutumispalveluihin ja JVA:lle	Asumiskummi
Asiakkaan kokemukset toiminnasta ja tarpeellisuudesta	Palvelusihteeriksi, JVA
Keskustelutilaisuus ja pilotin arviointia joulukuun alussa.	Asumiskummit, palvelusihteeriksi, Antti, Anu, Elina, Susanna ja Helena

KIITOS

**TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

JYVÄSKYLÄ

